

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

NR 4 · 23. VEEBRUAR 2011

ILMUB AASTAST 1925

IGA LIIGE LOEB! | WWW.KODA.EE

Talent Sinu ettevõttesse!

Igal aastal otsivad sajad välismaakogemusega eestlased nii töökui praktikakohti Eestis. Mida rahvusvahelisemaks meie ettevõtted kasvavad, seda suurem on nende inimeste kasutamise potentsiaal. Viimaste kuude hoogne ekspordikasv ainult suurendab vajadust rahvusvahelise töö- ja elukogemusega inimeste järele. Talendid Koju algatuse eesmärk ongi just selle nõudluse rahuldamine.

Kutsume teid üles lisama oma ettevõtte pakkumine talendidkoju.ee keskkonda! Talendid Koju veebikeskkonnaga on liitunud juba ligi 500 eestlast üle maailma. Uuri lähemalt www.talendidkoju.ee. Portaali liitumine ja selle kasutamine on kõigile tasuta. Projekt on kaasrahastatud riigikantselei Tarkade otsuste fondi kaudu Euroopa Liidu Sotsiaalfondist.

Pärtel Tomberg (pildil) on kampaania Talendid Koju raames Eestisse tagasipöördunud talent. Ta lõpetas Oxfordi ülikooli *cum laude* ning omandab praegu kaugõppes magistrikraadi London School of Economicsis. Ta on olnud seotud mitmete äriprojektidega nii Baltikumis kui ka Lääne- ja Kesk-Euroopas. Tombergi sõnul räägivad olenemata kontaktidest ja kogemustest, mida õpingute ajal on võimalik omandada, Eesti kasuks mitmed tegurid. „Eestis on suhteliselt lihtne pääseda ligi otsustajate võrgustikule ning luua sidemed erinevates ühiskonnakihtides. Oleme väike riik ning kõik on omavahel tuttavad, organisatsioonid väikesed ning paks bürokraatia- ja formaalsusekiht puudub. Seetõttu alustasin isePankuriga just Eestist. Lihtne on teinekord pista jalg uksevahelt sisse ning öelda: „Mina siin!“,“ tõdeb Tomberg. ▶

TALENDID **KOJU**

TÄNA LEHES

- Keskkonna-
seadused uues
kuues LK 5
- Äriseadustiku
muudatused
vähendavad
ettevõtjate haldus-
koormust LK 7
- Eesti Saatkonnad
Budapestis ja
Haagis ootavad
ettevõtjaid LK 12-13
- Euroopa Komisjoni
avalik arutelu —
Kuidas tõsta ettevõtjate
ja tarbijate teadlikkust
vaidlusorganitest? LK 6

Eksporti Akadeemia SEMINARID 2011

Välisurgudele minnes tuleb ettevõtte juhil leida erinevaid lahendusi uutele väljakutsetele. Eksporti Akadeemia seminarisari on koostatud eesmärgiga, et ettevõtete juhid saaksid teadmisi, inspiratsiooni ja ideid enda konkurentsivõime arendamiseks.

Eksporti Akadeemia õppevisiit Ida-Virumaale ja Tartusse

16-17. märts

Registreerimise tähtaeg 11. märts

Eesti õppereisil tutvutakse erinevate eksportivate ettevõtete ning neid abistavate organisatsioonidega. Eesmärk on tutvuda tootmisega, kogemusi vahetada ning saada ülevaatlikum info Eesti eksporditurust Ida-Virumaa ning Tartu näitel. Õppevisiidi maksumus osalejale on 150 eurot/2346,99 krooni (lisandub käibemaks). Hind sisaldab bussitransporti, majutust, firmakülastusi, toilitlust. Osalejate arv on piiratud! NB! Korraldajal on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

PROGRAMM

Kolmapäev, 16. märts

- 7.30 Väljasõit Eesti Kaubandus-Tööstuskoja eest (Toom-Kooli 17, Tallinn)
- 9.00 **Bellus Furniture OÜ** külustus (Rakvere mnt 23a, Haljala) – www.bellus.com
Presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon
- 11.15 **Viru Keemia Grupp ASI** külustus (Järveküla tee 14, Kohtla-Järve) – www.vkg.ee
Presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon
- 12.45 Väljasõit lõunale
- 13.15 Lõuna Saka Cliff Hotel & SPAs koos mõisa võimaluste tutvustusega – www.saka.ee
- 14.30 Väljasõit
- 15.00 **Silmet ASI** külustus (Kesk 2, Sillamäe) – www.silmet.ee
Presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon
- 17.00 Väljasõit Tartusse
- 19.00 Saabumine Tartusse, majutus hotellis Tartu (Soola 3, Tartu) – www.tartuhotell.ee
- 19.30 Õhtusöök restoranis Volga

Neljapäev, 17. märts

- 8.45 Väljasõit hotellist
- 9.00 **Tartu Teaduspargi** külustus (Riia 185, Tartu) – www.teaduspark.ee
• „Kuidas Tartu Teaduspark aitab kaasa firmade rahvusvahelistumisele” – Toomas Noorem, Tartu Teaduspargi tegevdirektor
• „Tartu Teaduspargi tugi innovaetilisele tootearendusega tegelevale ettevõtjatele – poolltööstuslikud laborid” – Henri Hanson, Tartu Teaduspargi projektijuht.
Pärast presentatsioone Protolabi külustus.
- 10.30 Väljasõit
- 10.45 **Kodumaja ASI** külustus (Ravila 61, Tartu) – www.kodumaja.ee
Presentatsioon, tootmisega tutvumine, diskussioon
- 12.15 Väljasõit lõunale
- 12.30 Lõuna restoranis Atlantis (Narva mnt 2, Tartu)
- 13.15 Väljasõit
- 13.30 **A.Le Coq ASI** külustus (Tähtvere 56/62, Tartu) – www.alecoq.ee
Presentatsioon, tootmisega tutvumine, õllemuseumi külustus, toodete degusteerimine
- 16.00 Väljasõit Tallinna

Eksporti Akadeemia korraldamist
kaasrahastatakse
Euroopa Liidu Sotsiaalfondist

Info ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT · Tel: 604 0081 · E-post: priit@koda.ee
www.koda.ee

Toomas Luman
Kaubanduskoja
juhatuse esimees

87% tegutsevatest Eesti ettevõtetest on mikroettevõtted

Kaubanduskoja juhatuse esimehe Toomas Lumani avakõne Äripäeva Gaselli konverentsil 17. veebruaril.

Krediidiinfo andmetel oli 2010. aastal Eestis kokku 45 088 tegutsevat ettevõtet

- 39 217 mikroettevõtet (1-9 töötajat) – 87,0%
- 4708 väikeettevõtet (10-49 töötajat) – 10,4%
- 1001 keskmist ettevõtet (50-249 töötajat) – 2,2%
- 162 suurettevõtet (250 ja enam töötajat) – 0,4%

Definitsioon:
Tegutsevaks ettevõtteks on ettevõtte, mis on äriregistrile esitanud majandusaasta aruande, on jätkuvalt tegutsevad majandusüksused, määratlenud ühingu põhitegevusala ja näidanud viimasel aruandeperioodil müügitulusid.

Viimase kolme aasta ettevõtjatele suunatud ja majandusest rääkivaid konverentse võib nimetada kiiresti kahanevate ettevõtete konverentsideks – ühiselt mõdeti põhja sügavust. Seda parem meel on mul täna seista siin kiiresti kasvavate ettevõtete ees.

Meeleolud Eesti majanduses on tõesti pöördunud positiivseks ning eeldused kasvuks on head. Palju räägitakse sellest, et kriis tõi kaasa struktuursed muutused majanduses. Eks kohati võibki sellega nõustuda. Viimaste kuude ekspordistatistika kinnitab, et oleme kõigi aegade kõrgeimal tasemel müügitulude poolest, kuid samal ajal on erasektoris viiendiku võrra vähem töötajaid. Järelkult on allesjäänud töötajate efektiivsus ja tootlikkus kõrge. Päris kindlasti oleme hästi hakkama saanud just kulude struktuuri muutmisega.

Tulude poole pealt ei usu ma, et kriisi käigus on olulisi muutusi toimunud. Me ei müü pärast kriisi oluliselt kallimaid või kõrgema lisandväärtuse ja kasumimarginaaliga kaupu kui enne kriisi. Selles osas on täna saalis olevad gasellid ehk erand, vähemalt – nii käibe kui kasumi kasvult.

Kui rääkida ettevõtete suurusest, siis on Eesti ettevõtluse struktuur märkimisväärselt muutunud. Keskmise ettevõtte on üha väiksem. Võrreldes omavahel 2008. ja 2010. aastal tegutsevate ettevõtete statistikat, selgub, et kriisi käigus on 25 suurettevõttest saanud koondamiste tulemusena keskmise suurusega ettevõtte. Rohkem kui 300-st keskmise suurusega ettevõttest on saanud väikesed või on nad siis üldse

Toomas Luman:
„Uus, peatselt valitav parlament ja valitsus võiks maksumuudatuste poole pealt puhkuse võtta ja tegeleda ainult muude regulatsioonide lihtsustamisega.“

pildilt kadunud ning väikeettevõtteidki on enam kui kolme tuhande võrra vähem. Ainuke kasvav grupp on olnud mikroettevõtte ehk siis need, kes annavad tööd vähem kui kümnele inimesele. Nende kasv pea 3000 tegutseva (mitte registreeritud) ettevõtte võrra annab täna mikroettevõtete osakaaluks Eestis 87%!

See on senisest veelgi tugevam signaal seaduseloostajatele, et seadusega pandud kohustused peavad olema jõukohased kohustuse kandjale ja neil peab olema võimalus kirjapandust juristi abita aru saada ning muutusi jälgida. Liiga kiiresti muutuv õiguskeskkond paneb väikeettevõtjad olukorda, kus nad lihtsalt teadmatuses võivad osutada seaduserikkujateks.

Olen hiljuti ka ajakirjanduses öelnud, et uus, peatselt valitav parlament ja valitsus võiks maksumuudatuste poole pealt puhkuse võtta ja tegeleda ainult muude regulatsioonide lihtsustamisega. Hiljutine ettevõtete tulumaksu uuring näitas, et ettevõtjate toetus olemasolevale süsteemile on suur ning lisaks ka seda, et reinvesteeritud kasumi maksuvabastus mõjub positiivselt just kasvavatele ettevõtetele. Meie ülesanne ettevõtjatena on niisiis hoolitseda selle eest, et need kasumid, mida investeerida, olemas oleks.

Selleks soovin teile jaksu ja loodan, et peate oma äri ajamise kõrval oluliseks ettevõtjate ühise asja ajamist ning huvide kaitset ja osalete aktiivselt ka ettevõtjaid esindavate organisatsioonide töös. ■

Sisukord

Juhtkiri

87% tegutsevatest Eesti ettevõtetest on mikroettevõtted 3

Seadusandlus

Keskkonnaseadused uues kuues – kas kalapüük ja metsandus sobivad ühte seadusesse? 5

Kohtuväliste vaidluste lahendamise institutsioonid 6

Äriseadustiku muutmise eelnõu 7

Koja gallupid

8

Euroopa uudised

Kas tõhusam majandusjuhtimine on lahendus? 9

Välisministeerium

Vaade Ungarist, 2000 kilomeetri kauguselt 12

Tagasivaade

Hommikukohv suursaadik Gita Kalmetiga 13

Kultuuri tundmine on Aasias äritegemise eeltingimuseks 14

Teated

15

Koostööpakkumised

21

Riigihanketeated

21

Uued liikmed

22

Liikmelt liikmele

23

Kalender

23. veebruar	Šveitsi sihtturseminar „Kuidas leida oma kasumlik turunišš?” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
2. märtsil	Kvaliteedijuhtimise seminar Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
3., 4., 10. märts	Ekspordiplaani koostamise koolitus (vene keeles) Kaubanduskoja Jõhvi esinduses (Pargi 27, Jõhvi) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
3. märts	Seminar „Isikuandmete kaitse töösuhetes” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
3. märts	Ekspordi Akadeemia õppereis Roots Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
7. märts	Välismessikoolitus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
8. märts	Turu-uuringute koostamise koolitus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
9. märts	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
14., 15., 21. märts	Ekspordiplaani koostamise koolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
16.-17. märts	Ekspordi Akadeemia õppevisiit Ida-Virumaale ning Tartusse Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
4. aprill	Seminar Invest In Med – Ärviõimalustest Vahemereäärsetes riikides Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Annika Metsala • Tel: 604 0091 • E-post: annika.metsala@koda.ee
4. aprill	Välismessikoolitus (vene keeles) Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
4.-7. aprill	Äriviit Norras Marju Naar • Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee
6.-8. aprill	Kasutatud masinate ja seadmete müügisess USETEC 2011 Kölnis Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
12., 13., 21. aprill	Ekspordiplaani koostamise koolitus Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
30. aprill	Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kevadboll Restoranis Gloria (Müürivahe 2, Tallinn) Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee
16.-17. juuni	Firmade kontaktkohtumised „Baltic Business Arena” Stockholmis Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Mait Palts
Politiikakujundamise-
ja õigusosakonna juhataja

Keskkonnaseadused uues kuues – kas kalapüük ja metsandus sobivad ühte seadusesse?

Kes vähegi teema vastu huvi tunnevad või igapäevaselt kaaskonnavaldkonna teemadega kokku on puutunud (olgu selleks siis mõne keskkonnaloa taotlemine või keskkonnanõuete täitmise jälgimine), soovitame juba täna eelnõu toorikuga tutvuda ning oma tähelepanekutest meile teada anda.

Asja Riigikogu poolt vastuvõetud keskkonnaseadustiku üldosa seadus on esimeseks oluliseks tulemuseks mahukatest kodifitseerimisprojektidest. Eesmärk kõigil enamasti ühine – korrastada õigusruum ning muuta reeglid selgemaks, ühetaolisemaks ja kergemini hoomatavaks. Nii on keskkonnaseadustiku üldossa koondatud veidi enam kui kuuekümne paragrahvi jagu sätteid, mis moodustavad keskkonnaõiguse keskse osa – põhiõigused ja -kohustused. Kirjas on nii see, kus võib telkida või millal kallasrada kasutada kui ka keskkonnalubade taotlemisega seonduv.

Kuigi niivõrd erineva sisuga regulatsioonide koondamine ühte seadusesse võib esmapilgul tunduda kohatu, tuleb seda regulatsiooni üldise iseloomu tõttu siiski põhjendatult pidada. Mitme erineva seaduse asemel on nüüd üks ning isikutel on oma õigustest ja kohustustest lihtsam ülevaadet saada.

Vaatamata sellele, et üldosa on vastu võetud, ning kuigi ei saa rääkida veel konkreetselt selle jõustumisest, on tegemist kindlasti huvitava lugemisvaraga, kus mitmedki keskkonnaõiguse põhimõtted lahti seletatud. Üldosaga on soovitatav tutvuda ka ettevõtjatel ning eelkõige neil,

kes keskkonnatemaatikaga tihedalt kokku puutuvad.

Nagu öeldud, ei saa täna veel siiski rääkida seadustiku jõustumisest, sest see sõltub teise ja hoopis mahukama seaduse eelnõu käekäigust. Nimetatud üldosa seadus jõustub keskkonnaseadustiku eriosa seaduse jõustumisega. Viimane on aga sootuks mahukam, detailsem ja seetõttu ka olulisem.

Eriosa esimene tööversioon, mille pinnalt edasised arutelud alguse saavad, koosneb nii juba pealkirjas viidatud teemadest kui ka näiteks jäätmete, kiirguse, atmosfääriõhu kaitse ning looduskaitsele pühendatud osadest. Selle mahukusest annavad kinnitust nii seaduse teksti pikkus (ligi 350 lehekülge) kui ka paragrahvide maht (1155), millele lisandub veel paarisajaleheküljelise seletuskiri. Kõike seda on ilmselgelt liiga palju, et Teataja veergudel detailselt lahata jõuaks, seda enam, et tegemist alles õigusakti toorikuga, mis üsna mitmes osas veel muudatuda jõuab.

Neil, kes vähegi teema vastu huvi tunnevad või igapäevaselt kaaskonnavaldkonna teemadega kokku on puutunud (olgu selleks siis mõne keskkonnaloa taotlemine või kesk-

konnanõuete täitmise jälgimine), soovitame juba täna eelnõu toorikuga tutvuda ning oma tähelepanekutest meile teada anda. Eelnõu ise on leitav nii Justiitsministeeriumi (www.just.ee) kui Koja veebilehelt (www.koda.ee).

Pealkirjas esitatud küsimusele vastates tuleks tõenäoliselt nõustuda eelnõud koostanud töörühma seisukohaga, et senine kitsalt valdkonnapõhine süsteem on tekitanud vajaduse väga suure hulga õigusaktide järele ning põhjustanud ülereguleerimise ning tekitanud vastuolusid erinevate regulatsioonide vahel. Sellest küljest vaadatuna on mahukam ja laiahaardelisem seadustik põhjendatud, kuigi esmapilgul võib tunduda, et erinevad teemad kuidagi ühe katuse alla ei taha mahtuda.

Ilmselt tuleb nõustuda eelnõu kirjutajate seisukohaga ka selles osas, et hetkel võib keskkonnaõiguses kohata ka regulatsioone, mis on selgelt põhjendamatud ja ettevõtjale liiga koormavad. Seletuskirjas on näitena toodud välisõhu saasteloa olemasolu nõue 0,3 MW võimsusega katlamajalt, mis reaalsuses ei oma olulist mõju välisõhu kvaliteedile ning statistiliste andmete saamiseks võiksid taolised käitised olla koormatud üksnes aruandluskohustusega. Nii

nagu iga õiguslane regulatsioon, nii peab ka keskkonnanalane regulatsioon olema põhjendatud ja proportsionaalne, et mitte ülemäära ja mõttetult koormata keskkonnakasutajaid. Juhul kui kodifitseerimise tulemusena olukord paraneb, on tulemus positiivne.

Samas ei saa kindlasti arvestamata jätta ohtu, et niivõrd mahuka regulatsiooni koostamisel võib mõni aspekt jääda tähelepanuta või tekkida olukord, kus mitmete sätete koostamisel saadav tulemus erineb algsest eesmärgist. Selliste kõrvalmõjude vältimiseks ei aita paraku ka miski muu kui eelnõuga võimalikult põhjalik tutvumine, milleks kõiki üleskutsume. Kuigi eelnõu maht on suur, ei tohiks sellest siiski ennast hirmutada lasta – erinevad teemad, nagu vesi, jäätmed, metsandus on jaotatud eraldi peatükikesse ning ühega tutvumine ei eelda kogu eelnõu läbitöötamist. Küll oleks aga soovitatav eelnevalt artikli alguses viidatud keskkonnaseadustiku üldosa seaduse põhimõtted ja terminoloogia üle vaadata, sest ka uues eelnõus on sellest lähtunud.

Lõpetuseks veelkord valdkonnad, mida eelnõus on käsitletud:

- atmosfääriõhu kaitse;
- vesi;
- jäätmed;
- kiirgus;
- saastuse kompleksne vältimine ja kontroll;
- looduskaitse;
- geneetilisel muundatud organismide keskkonda viimine;
- metsandus;
- kalapüük ja jaht. ■

Eelnõu on leitav nii Justiitsministeeriumi (www.just.ee) kui Koja veebilehel (www.koda.ee).

Kohtuväliste vaidluste lahendamise institutsioonid

Euroopa Komisjon algatas avaliku konsultatsiooni tarbijakaebustele suunatud kohtuväliste vaidluste lahendamise institutsioonidest.

Koidu Mölderson
Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Avalikus konsultatsioonis on pööratud ennekõike tähelepanu küsimustele – kuidas tõsta nii tarbijate kui ettevõtjate teadlikkust tegutsevatest vaidlusorganitest, kas peaksid olema sektorite kaupa erinevad vaidlusorganid ja kas vaidlusorganite otsused peaksid olema kohustuslikud täitmiseks?

Kohtuväliselt vaidlusi lahendavate institutsioonide eeliseks peetakse kiiret tegutsemist ja soodsat hinda

Kuigi Euroopa Komisjoni andmetel on EL liikmesriikides üle 750 erineva kohtuvälise vaidlusorgani, on teadmised, kuhu pöörduda vahesed, seda eriti riikides, kus on ettevõtlussektorite ja piirkondade kaupa erinevad vaidlusorganid, nõnda, et osad sektorid ja piirkonnad jäävad hoopis katmata (näiteks Portugalis on 6 piirkondlikku vaidluskomisjoni, kuid need ei kata kogu riiki). Kohtuväliselt vaidlusi lahendavate institutsioonide eeliseks võrreldes kohtutega on peetud nende suhteliselt kiiret tegutsemist (Euroopa Liidu keskmine on 90 päeva jooksul) ning soodsat hinda (alla 50 euro). Samas on aga riigiti vaidlusi lahendavate organite otsused erineva kaaluga – alates mittekohustuslikest soovistest, pooltevaheliste kokkulepete ja kohustuslikuks täitmiseks tehtud otsusteni. Üldiselt taolised tarbijakaebustele suunatud vaidlusorga-

nite otsused ettevõtjate poolt ka täidetakse, selle tagamiseks on näiteks Rootsis (kelle otsused ei ole kohustuslikud täitmiseks) avaldatud otsuste mittetäitjatest nn must nimekiri, kuhu ilmselgelt sattuda ei soovita. Taani tarbijakaebuste vaidlusorgani otsused aga muutuvad ettevõtjale kohustuslikuks täitmiseks, kui on otsus tehtud tarbija kasuks ning ei ole teatud tähtaja jooksul vabatahtlikult täidetud.

Piiriüleste tehingute puhul näeb Euroopa Komisjon lahendust ühtses kontaktpunktis

Ehkki Euroopa Liidus on vastu võetud mitmeid õigusakte tagamaks tarbijakaitse igas liikmesriigis ühetaoliselt, on endiselt oluliseks küsimuseks piiriüleste (sh ka internetist tehtud) ostude puhul vaidlusorganite poole pöördumine ning vaidluste lahendamine ehk teadmatuse, kas ja kuidas saab piiriüleste tehingute puhul vaidlusi lahendada. Kui enamus vaidlusorganid ei tee vahet, kas tegemist on interneti vahendusel tehtud ostuga või n-ö näost-näku, siis näiteks Prantsusmaal, Saksamaal ja Austrias on eraldi vaidlusorganid üksnes internetiostudele/teenustele ning ka kogu menetlus käib elektrooniliselt.

Parim lahendus oleks Euroopa Komisjoni arvates nn katusorganisat-

siooni/ühtse kontaktpunkti olemasolu, kuhu nii tarbijad kui ka ettevõtjad saaksid iga vaidluse puhul abi saamiseks pöörduda. Taoline ühtne keskus on arvatavasti pigem vajalik riikides, kus eksisteerivad segamini erinevate sektorite, piirkondade jm alusel liigitatud vaidlusorganid ning ei pruugi ei tarbijale ega ka ettevõtjale olla arusaadavad. Eestis on peamiseks tarbija ja ettevõtja vaheliste tülide lahendamise võimaluseks tarbijakaebuste komisjon ning eraldi sektoripõhiste või regionaalsete vaidlusorganite jaoks ei ole nähtud suurt vajadust. Eestis tegutsev tarbijakaebuste komisjon on pooltele tasuta, otsusega mittenõustumisel või selle täitmata jätmisel on õigus edasi ka kohtusse pöörduda ning lahendatakse vaidlused, mis on nii internetis tehtud ostude/teenuste kui ka näost-näku tehtud tehingutega seotud ning sarnaselt Rootsi vaidlusorganiga on tarbijakaitseamet kodulehel avaldatud komisjoni otsuseid mitetäitnute nimed. ■

Komisjoni kokkuvõte on kättesaadav http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/dgs_consultations/ca/docs/adr_consultation_paper_18012011_en.pdf ning oodatud on ka kõik kommentaarid ja ettepanekud antud teema kohta e-posti-aadressile koidu@koda.ee.

Mart Kägu
Poliitikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

Äriseadustiku muutmise eelnõu

Eelmise aasta sügiskuudel alustati ettevalmistusi äriseadustiku muutmise eelnõu väljatöötamiseks seoses direktiivi 2009/109/EÜ ülevõtmisega. Nüüdseks on vastav eelnõu valmis ja saadeti hiljuti ministeeriumidele kooskõlastusringile. Nii nagu ettevalmistuste käigus, nii küsitakse ka valminud eelnõu puhul ettevõtjate arvamusi. Alljärgnevalt on toodud valikuliselt mõned eelnõuga kavandatavad olulisemad muudatused äriseadustikus.

Üldiselt eelnõust

Eelnõu peamine eesmärk on Eesti õigusesse üle võtta direktiiv 2009/109/EÜ, mis puudutab äriühingute ühinemise ja jagunemisega seonduvaid aruandlus- ja dokumenteerimisnõudeid. Direktiivi ülevõtmise eesmärk on vähendada eelnimetatud korporatiivsete toimingute puhul Euroopa äriühinguõiguse direktiividest tulenevat halduskoormust, mis lõppkokkuvõttes peaks aitama kaasa ELi konkurentsivõime suurenemisele. Sellest tulenevalt puudutavad olulisemad muudatused eelnõus ühingute aruandlusnõuete vähendamist, sh ka ema- ja tütarettevõtjate ühinemise korral, ning teavitamisnõuete kaasajastamist. Lisaks soovitakse vähendada aruandluskohustust aktsiaseltsi asutamisel ja aktsiakapitali suurenemisel, kui need toimuvad ühinemise või jagunemise käigus. Muuhulgas puudutavad eelnõu sätted osa- või aktsiakapitali eurodesse ümberarvestust, osaühingu reservkapitali ärakaotamisega seonduvat ning äriühingute ja filiaalide ärilistel dokumentidel märgitavat informatsiooni. Viimaste puhul võib muudatused lugeda osalt nii vigade paranduseks kui ka praktikas tõusetunud probleemide lahendamiseks.

Teavitamisnõuete kaasajastamine

Teavitamisnõuete kaasajastamisega seonduv eelnõus kahtlemata see, et aktsiaseltsidel võimaldatakse edaspidi täita ühinemis- ja jagunemisdokumentide aktsionäridele kättesaadavaks tegemise kohustused dokumentide avalikustamisega aktsiaseltsi kodulehel (nt ühinemis- ja jagunemisleping, ühinemis- ja jagunemisaranded, audiitori aranded).

Kui aktsionärid soovivad ühinemis- ja jagunemisdokumentide ärakirju, siis loetakse piisavaks, kui dokumendid on avalikustatud aktsiaseltsi kodulehel. Samuti võib ärakirjad edastada aktsionäridele nende nõusolekul elektrooniliselt.

Teiste sõnadega, kui aktsionärid soovivad vastavate dokumentide ärakirju, loetakse piisavaks, kui dokumendid on avalikustatud aktsiaseltsi kodulehel. Samuti võib ärakirjad edastada aktsionäridele nende nõusolekul elektrooniliselt. Oluline on silmas pidada seda, et dokumentide

kodulehel avalikustamise eelduseks on aktsionäride informeerimine selle kohta, kus dokumentidega tutvuda saab. Lisaks soovitakse aktsiaseltsidele anda võimalus ühinemis- ja jagunemislepingu äriregistri pidajale esitamise asemel samuti need oma kodulehel avalikustada ning börsiühingutele võimalus teha seda väärtpaberituruseaduses ette nähtud teabe tsentraalse salvestamise süsteemis.

Vahebilansi esitamise kohustuse lihtsustamine

Eelnõuga soovitakse muuta ja teatud määral lihtsustada vahebilansi esitamise kohustust aktsiaseltside ühinemisel ja jagunemisel. Sealjuures nähakse ette, et kõigi ühinevate või jagunemisel osalevate aktsiaseltside kõikide aktsionäride nõusolekul võib vahebilansi koostamisest loobuda. Aktsiaselts, kellel on kohustus esitada poolaastaruanne vastavalt väärtpaberituruseadusele, võib vahebilansi asemel esitada selle aruande aktsionäridele tutvumiseks. Analoogsed muudatused tehakse ka seoses aktsiaseltside ümberkujundamisega. Lisaks plaanitakse täpsustada ühinevate ja jagunemisel osalevate aktsiaseltside kohustusi seoses kõigi ühinevate või jagunemisel osalevate aktsia-

seltside ühinemis- ja jagunemisarannete ning audiitori aruannete aktsionäridele tutvumiseks esitamisega ning võimalusega loobuda aruannete koostamisest kõigi ühinevate või jagunemisel osalevate aktsiaseltside aktsionäride nõusolekul.

Ühinemise ja jagunemisega seonduvalt tuleb kindlasti mainida seda, et eelnõu kohaselt pole ühendava aktsiaseltsi või osaühingu üldkoosoleku otsus nõutav, kui ühendavale aktsiaseltsile või osaühingule kuulub vähemalt 90% ühendatava aktsiaseltsi aktsiatest või osaühingu osadest. Ka selle õiguse kasutamisega seotud avalikustamiskohustuste täitmiseks võib nõutud dokumendid avalikustada aktsiaseltsi kodulehel. Eelnõu näeb sealjuures 1/20 ühendava osaühingu osanikele ja aktsiaseltsi aktsionäridele ette tähtaja üldkoosoleku läbiviimise nõude esitamiseks. Eeltoodu kõrval plaanitakse seadust täiendada ka selliselt, et kui ühendavale või jagunemise korral omandavatele osaühingutele või aktsiaseltsidele kuulub 100% ühendatava või jaguneva osaühingu osakapitalist või aktsiaseltsi aktsiakapitalist, siis pole nõutav ühinemise või jagunemise heakskiitmine ka ühendatava või jaguneva osaühingu või aktsiaseltsi ühinemis- või jagunemisotsusega. Kirjeldatud

vabastuse kasutamise eelduseks on teatud avalikustamiskohustuste täitmine.

Kindlasti tuleb esile tuua ka seda, et aktsiaseltside ühinemisel olukorras, kus ühendavale ühingule kuulub põhiaktsionärina 90% ühendatava ühingu aktsiatest, soovitakse võimaldada põhiaktsionäriil vähemus-

Aktsiate ülevõtmise kaudu võib ühendatava ühingu muuta ühendava ühingu 100%-liseks tütarühinguks ning seeläbi mitmeid ühinemisega seotud aruandlusnõudeid mitte täita.

aktsionäride aktsiad erinevalt äriseadustikus sisalduvast aktsiate ülevõtmise üldregulatsioonist üle võtta juba 90% poolthääletage. Eelnõu seletuskirjas selgitatakse, et regulatsiooni eesmärgiks on aktsiaseltside ühinemisprotsessi lihtsustamine. Aktsiate ülevõtmise kaudu võib ühendatava ühingu muuta ühendava ühingu 100%-liseks tütarühinguks ning seeläbi mitmeid ühinemisega seotud aruandlusnõudeid mitte täita.

Samuti on eelnõuga kavas täpsustada veel osa- või aktsiakapitali eurodesse ümberarvestuse protsessi (osa- või aktsiakapitali vähendamise seadusest) ning osaühingu kohustusliku reservkapitali moodustamise lõpetamist. Reservkapitali osas sätestatakse eelnõus, et osanike otsusega võib ette näha, et reservkapitali suhtes kohaldatakse 01.01.2011 jõustunud regulatsiooni, st osakapitali olemasolu või selle jätkuv suurendamine ei ole enam vajalik. Selgitavalt olgu siinkohal märgitud, et alates 01.01.2011 jõustunud äriseadustiku regulatsioon muutis reservkapitali moodustamise valikuliseks, st selle moodus-

tamine pole enam kohustuslik. Kui osaühing, mis on asutatud nt pärast 01.01.2011, soovib moodustada reservkapitali, siis peab ta seda oma põhikirjas sätestama ja järgima enne 01.01.2011 kehtinud sätteid reservkapitali moodustamise kohta.

Lisaks tahetakse täiendada andmete loetelu, mis tuleb märkida ettevõtjate ja välismaa äriühingute filiaalide äriarvudel (see puudutab lisaks paberandmetele dokumentidele ja muul kujul esitatud dokumente) ja kodulehtedel. Eelnõu kohaselt tuleb ettevõtjal lisaks praegu nõutavate andmete kõrval näidata dokumentidel ja kodulehel ka registriosakond (see peaks hõlmustama eelkõige välisriigi ettevõtete kohta info hankimist) ja äriühingu õiguslik vorm (viimane omab tähtsust eelkõige välisriigi äriühingute puhul, sest Eestis registreeritud ettevõtetel sisalduv see arinimes). Kui osaühingu või aktsiaseltsi äriarvudel dokumentidel viidatakse ühingu kapitalile (kapitali näitamise kohustus pole), tuleb märkida ka osa- või aktsiakapitali suurus ning juhul, kui osade eest ei ole sisse makse täielikult tasutud, siis tasumata sisse maksete summa. Välismaa äriühingu filiaali äriarvudel ning kodulehel peavad olema eeltoodud andmed nii välismaa äriühingu kui ka filiaali kohta, kui see on asjakohane (nt filiaali puhul pole võimalik märkida osa- või aktsiakapitali suurust). Kui välismaa äriühing on likvideerimisel, tuleb filiaali äriarvudel dokumentidel ka sellele asjaolule viidata. ■

Äriseadustiku muutmise eelnõu ja selle seletuskirjaga on võimalik täpsemalt tutvuda Kaubanduskoja veebilehel www.koda.ee/?id=14532. Ühtlasi ootab Kaubanduskoda Teie ettepanekuid ja arvamusi seoses kõnealuse eelnõuga e-postiaadressil mart@koda.ee.

Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Mis on Eestis Teie meelest peamised takistused annetamisel?

- Info vajadustest ei jõua annetajateni – 19%
- Puudulik oskusteave annetuskampaania läbiviimisel ja adresseerimisel – 10%
- Õiguslik raamistik – 0%
- Maksustamine – 38%
- Usaldamatus annetuskampaania läbiviija suhtes – 33%

(Vastajaid 21)

Kuidas Te annetusi teete?

- Regulaarse püsikorraldusega panga kaudu – 15%
- Ühekordse pangaülekandega – 70%
- Telefoni vahendusel – 15%
- Sularahas – 0%

(Vastajaid 13)

Mille põhjal teete otsuse, kellele annetada?

- Peaaegu tähtsaks vastava valdkonna toetamist – 53%
- Annetuskampaania on oskuslikult ajastatud ja läbi viidud – 12%
- Tunnen vastavat organisatsiooni/selle inimesi ja tahan neid aidata – 35%

(Vastajaid 17)

Reet Teder
Kaubanduskoja esindaja
EMSKs

Kas tõhusam majandusjuhtimine on lahendus?

Küsimus, mis on (järgmine) eesmärk või mis suunas areneda, on aktuaalne nii Eestis kui ka kogu ELis. Euroopa Liit tunnistab avameelselt, et majanduskriis tekitas EL jaoks eriti raskeid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi.

Euroopa Liidu sisemajanduse koguprodukt (SKP) langes 2009. aastal järsult (4,2%), tööhõive määr langes 65,4 protsendilt 2007. aastal 64,6 protsendile 2009. aastal. Nende hädade üheks põhjuseks peetakse koordineerimise puudumist riikide majanduspoliitikas. Seda viga on Brüssel asunud nüüd kõrvaldama ja on võtnud Euroopa Liidu majandusjuhtimise tõhustamise tõsiselt oma tegevuskavasse. Õhus on üldine aratundmine, et Euroopa majanduspoliitikat tuleb paremini koordineerida.

Euroopa Komisjonil on selleks välja töötatud vastav meetmete raamistik, millega saaks tagada ELi 27 liikmesriigi majanduspoliitika teatava ühtlustamise, eelkõige Majandus- ja Rahaliidu 16 liikme puhul. Viimaste jaoks on nimelt ette nähtud erieeskirjad. Formaaltasandil on eesmärgiks kaasata ka stabiilsuse ja kasvu pakt ning Euroopa 2020. aasta strateegia.

Lühidalt öeldes on Euroopa Komisjonil Euroopa majandusjuhtimise tõhustamisel kavas saavutada kolm põhieesmärki. Esiteks majanduspoliitika parem koordineerimine ja järelevalve, et:

- vähendada riikidevahelisi tasakaalunihkeid makromajanduse

tõhusama järelevalvega, mis põhineb häire- ja karistusmehhanismidel;

- muuta riikide eelarveraamistikud ühtsemaks ja kehtestada selleks liikmesriikidele ühtsed miinimumnõuded ja minna eelarve üheaastaselt kavandamiselt üle mitmeaastasele tsüklile;
- muuta stabiilsuse ja kasvu pakt tõhusamaks, keskendudes eelkõige laenukoorma kasvu pidurdamisele, aga ka ülemäärastele puudujärgile.

Teiseks kehtestada ennetavate ja korrigeerivate meetmete ning karistuste süsteem, mida kohaldatakse siis, kui ELi liikmesriigid panevad toime rikkumise.

Kolmandaks – kehtestada Euroopa poolaasta majanduspoliitika eelkoordineerimiseks, mida kohaldatakse ka Euroopa 2020. aasta strateegias kavandatud struktuurireformidele ja majanduskasvu toetusmeetmetele.

Kõike seda kirjutatakse praegu sisse juba erinevate õigusaktide eelnõudesse ja muudesse poliitika-dokumentidesse. Samas on see Euroopa Komisjoni tegevuskava kutsunud esile vastakaid arvamusi. Pehmelt öeldes ei ole liikmesriigid

just vaimustuses riikide ühtlustatud maksu- ja eelarvepoliitika ideest. Lisaks ka idee toetajate hulgas on Euroopa Komisjoni valitud jõuline lähenemisviis ja kiire ajakava tekitamas teatavaid küsitavusi. Näiteks Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee (EMSK), mis põhimõtteliselt toetab EL tegevdamist, leiab, et plaanitavad kiired ja jõulised muudatused on tegurid, mis ainult ei kahjusta võimalikult suuremat konsensust ühenduse institutsioonides algatatud protsessi teemal ja avalikus arvamuses, vaid võivad koguni pärssida kavandatud koordineerimise eesmärki.

Seega kriisist väljumiseks ja uute kriiside ärahoidmiseks on Euroopa Komisjoni sõnul vaja rangemaid reegleid ja kindlamaid karistusi ning liikmesriikide väiksemat poliitilist otsustusõigust ja eeskirjade automaatsemat kohaldamist. Kas see on aga õige ja õigustatud? Mitte ükski reeglitiik ei lahenda tõhusalt raskeid kriise, sest need on peaaegu alati põhjustanud erakorralised ja ettenägematud sündmused.

Reeglitega juhtimine on paraku utopia. Näiteks EMSK oma arvamuses EL majandusjuhtimise tõhustamise hoobade kohta leidis, et: „Liikmesriikides SKP osas tähelda-

tud eelarveseisundi halvenemine on suures osas vaid hädaolukorras võetud toetusmeetmete tagajärg, mis on tingitud nimetaja langusest (rahvamajanduse tulu) ja lugeja tõusust (avaliku sektori kulud, mida tehti finants- ja tootmissüsteemide päästmiseks, ning automaatsete stabilisaatorite jaoks kriisi potentsiaalselt drastiliste tagajärgede piiramiseks). Euroopa eelarveprobleemid ei ole tingitud niivõrd valitsuste tegutsemisest omal äranägemisel kui võrd ühiskondade vaesumise otsestest tagajärgedest riigi rahandusele”.

Kardetakse ka, et jõuline EL tegevdamine toob kaasa hoopis Euroopa kodanikutunde vähenemise ja võib taas ellu äratada illusiooni loobuda eurost või koguni liidust endast. See pole aga ka hea lahendus. Vaja on nii majanduskasvu kui sotsiaalse heaolu kasvu.

Kui järelevalve makromajanduse üle ning Euroopa Komisjoni nõutud struktuurireformide temaatiline järelevalve loob soodsad tingimused majanduskasvuks, siis saavad sellest kasu nii liikmesriigid kui kogu Euroopa. Praeguseks on esimesed sammud tehtud ja majanduspoliitika koordineerimisprotsess vähemasti algatatud. ■

Mobiiltootjad said valmis ühtse telefonilaadija

Neljateistkümne ettevõtte ja Euroopa Komisjoni koostöö tulemusena on valminud ühtne telefonilaadija, mis jõuab turule juba sellel aastal. Ühtne laadija, mis sobiks kõikide tootjate mobiiltelefonidega, on lihtne idee, mida komisjon on paljude aastate vältel üritanud läbi suruda.

Andmesidevõimalusega mobiiltelefonide uued tehnilised standardid avaldati eelmise aasta viimastel päevadel. Nüüd sai Euroopa Komisjoni asepresident Antonio Tajani kätte kõikidele mobiiltelefonidele sobiva universaalse laadija näidise. Selle andis üle Bridget Cosgrave, Euroopa digitaal tehnoloogia tootmisharu ühendava suurima organisatsiooni DIGITALEUROPE peadirektor. „Ma tervitan uutele ELi standarditele vastavate mobiiltelefonilaadijate kasutuselevõtmist. See on Euroopa tarbija jaoks suurepärane uudis. Nüüd jääb meil veel üle oodata uute laadijate ja nendega sobivate mobiiltelefonide jõudmist poletile. Loodan, et tootjad suudavad tooted kiiresti turule tuua, et ELi kodanikel oleks juba õige pea võimalik ühtse mobiiltelefonilaadija eelseid kasutada,“ ütles tööstuse ja ettevõtluse eest vastutav Euroopa Komisjoni asepresident Antonio Tajani.

Standardid avaldati 2010. aasta detsembris ning nüüd võivad mobiiltootjad asuda tegema vajalikke muudatusi laadijate konstruktsioonis ja katsetamises, et tagada nendega sobivate telefonide turvalisus ja koostalitlusvõime. Eri kaubamarki kandvaid andmesidevõimalusega

mobiiltelefone saab nüüd laadida ühe ja sama laadijaga – mobiiltelefonikasutaja seisukohast on see suur samm edasi. Neliteist mobiiltootjat on kokku leppinud, et uued ühtsed mobiiltelefonilaadijad tuuakse Euroopa turule 2011. aasta jooksul. Ühtne laadija on käegakatsutav tõend sellest, kuidas standardimine võib eurooplaste elu lihtsamaks teha. Komisjon soosib standardiseerimist kui ühte põhitegurit, mis võimaldab ühtse turu kõiki võimalusi ära kasutada, nagu on märgitud ka 2011. aasta jaanuaris avaldatud igaaastases majanduskasvu analüüsis.

Transpordiministrid arutasid Euroopa transporditaristu tulevikku

Euroopa Liidu 27 transpordiministrit kohtusid sel nädalal Ungaris Godollos, kus nõukogu eesistujamaa Ungari korraldas nõukogu mittemetliku koosoleku, et arutada üle-euroopalise transpordivõrgu (TEN-T) poliitika läbivaatamist. Mõttevahetuse hõlbustamiseks esitas komisjon TEN-T kavandamise ja rakendamise kohta dokumendi, milles võetakse kokku läbivaatamise senine kulging ning antakse suuniseid selle protsessi lõppetapi kujundamiseks.

Transpordiküsimuste eest vastutav Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas: „Üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika läbivaatamine toimub Euroopale olulisel ajal. See on tõeliseks abiks praegu, mil Euroopa ettevõtted peavad jääma konkurentsivõimeliseks ja me peame transpordi muutma säästvamaks. Meil tuleb tugevasti siduda

Euroopa Liidu ida- ja läänepoolsed osad, et kõikidel liikmesriikidel oleks täielik juurdepääs siseturule.“ Asepresident Siim Kallas märkis, et uuendatud TEN-T poliitika võib aidata tunduvalt kiirendada majanduskasvu ja töökohtade loomist. Parem ELi transpordivõrk on elulise tähtsusega ning võimaldab koodanikel ja ettevõtetel saada täit kasu siseturust ja parandada Euroopa konkurentsivõimet.

Euroopa Komisjon valmistab ette viisavabadust Euroopa Liidu ja Moldova vahel

Euroopa Komisjoni siseküsimuste volinik Cecilia Malmström esitles Moldova Vabariigi peaminister Vlad Filatile viisavabaduse tegevuskava. Selles olid loetletud kõik tehnilised tingimused, mille Moldova peab täitma viisavabaduse kehtestamiseks. „See on samm edasi pikemaajalise eesmärgi saavutamise suunas, milleks on viisavabaduse kehtestamine, et hõlbustada inimestevahelisi kontakte ning tugevdada äri-, suhtlus- ja kultuurisidemeid ELi ja Moldova vahel. Kui lepatakse kokku reeglid kindlalt kontrollitud ja turvalise reisimise jaoks, aitab viisavabadus märkimisväärselt kaasa Moldova ja ELi poliitiliste ja majandussuhete tihenemisele,“ ütles Euroopa Komisjoni siseküsimuste volinik Cecilia Malmström.

Tegevuskava on oluline etapp teel täieliku viisavabaduse suunas. Selles keskendutakse põhiküsimustele, nagu reisidokumentide turvalisus, piiri- ja rändehaldus, avalik kord ja

juolgeolek, organiseeritud kuritegevuse ja inimkaubanduse vastane võitlus ning välissuhted. Tegevuskavas sätestatakse laiemad poliitilised eesmärgid, mis käsitlevad õiguslikku raamistikku ja planeerimist, ning konkreetsemaid meetmeid puudutavad tingimused, mis nõuavad kindlaid tulemusi koha peal. Praegu kehtib ELi ja Moldova vahel viisalihtsustusleping, mis jõustus 1. jaanuaril 2008. Moldova tühistas viisanõude ELi kodanike suhtes juba aasta varem.

Uus Euroopa Liidu õigusakt sätestab patsiendiõigused piiriüleste tervishoiuteenuste puhul

Äsja vastu võetud õigusakt toob selgust kodanike õigustesse saada turvalist ja heatasemelist ravi kogu ELis ning nõuda selle eest hüvitist. Teise ELi riiki ravi eesmärgil reisivaid patsiente koheldakse võrdselt selle riigi kodanikega, kus neid ravitakse.

Lihtsustub ka riiklike tervishoiuasutuste koostöö ja teabevahetus tervishoiuteenuste kvaliteedi- ja ohutusnõuete kohta. See aitab neid patsiente, kes vajavad näiteks harvaseineva haiguse diagnoosimist või eriravi. Ajutiselt välismaal viibivate kodanike suhtes (sealhulgas esmaabi vajavad inimesed), kohaldatakse endiselt olemasolevaid määrusi ja neile osutatakse vajalikku abi. Praegu jääb plaaniliste piiriüleste tervishoiukulude osatähtsus alla 1% riiklikest tervishoiukuludest, mille kogusumma on 10 miljardi euro ringis. Haiglaravi puhul on uue direktiivi peamine saavutus see, et patsien-

did võivad ise valida omale tervishoiuteenuse osutaja. Haiglavälise ravi korral võivad patsiendid saada välismaal ravi ilma eelneva loa ja formaalsusteta ning nõuda koju jõudes kulude hüvitamist. Igal juhul peab patsientidel olema juurdepääs saadava ravi kvaliteeti ja ohutust käsitlevale teabele. Direktiiv näeb ette sätted nii riiklike kui ka eraõiguslike tervishoiuasutuste jaoks. Direktiiviga püütakse vastata ka muudele praktilistele küsimustele, nagu kust leida teavet konkreetses haiglas kohaldatavate kvaliteedistandardite kohta ja kui suure summa ulatuses ravikulud hüvitatakse. Tavaliselt maksavad patsiendid ravi eest kõigepealt ise ja seejärel hüvitab nende liikmesriigi asutus selle nii kiiresti kui võimalik. Üldjuhul on see sama summa, mille patsient oleks saanud oma koduriigis sama tüüpi teenuse korral.

Teises ELi liikmesriigis väljakirjutatud retsepti tunnustatakse patsiendi elukohariigis ja vastupidi. See tagab, et teises ELi liikmesriigis osutatud ravi jätkatakse samaväärselt patsiendi koju naastes. Patsiendil on õigus saada väljakirjutatud ravim riigis, kus ta seda kätte saada soovib, juhul kui kõnealusel ravimil on selles liikmesriigis müügiluba ning see on seal saadaval. Retsepte peaks juba praegu põhimõtteliselt kogu ELis tunnustatama, kuid praktikas seda alati siiski ei tehta. Uue direktiiviga antakse apteekritele vajalikud vahendid piiriülestest retseptidest arusaamiseks (nagu väljakirjutatud ravimi ning asjaosaliste arstide ja patsientide parem identifitseerimine).

Igas liikmesriigis luuakse kontaktpunktid, mis annavad teavet patsientide õiguste kohta saada tervishoiuteenuseid kogu Euroopas. Kesku-

sed vahetavad omavahel infot ning suudavad anda patsientidele praktilist nõu hüvitamise tingimuste ja määrade kohta, võimalike tervishoiuteenuste, kahjude korvamise menetluste jm kohta. Patsiendid saavad nende punktide kaudu selgema ettekujutuse välismaal pakutavate tervishoiuteenuste kvaliteedist ja ohutusest ning suudavad teha informeeritumaid otsuseid piiriülese tervishoiu kohta.

Innovatsiooni tulemustabel: USA ja Jaapan edestavad Euroopa Liitu

Euroopa Liidul ei ole õnnestunud jõuda innovatsiooni tulemusnäitajates järele oma peamistele konkurentidele USAle ja Jaapanile. Kuigi liikmesriikide edusammud on majanduskriisist olenemata paljutootavad, ei ole areng piisavalt kiire. Need on mõned peamistest järeldustest Euroopa Komisjoni avaldatud 2010. aasta innovatsiooni tulemustabelis. Innovatsiooni tulemustabel põhineb 25-l teadusuuringute ja innovatsiooninäitajal.

Enim jääb EL maha avaliku- ja erasektori koostöös ning ettevõtete kulutustes teadus- ja arendustegevusele. Eriti kiiresti kasvab juba niigi suur lõhe välismaalt saadava litsentsi- ja patenditulu osas, mis tähendab, et ELi majandusmudelit ja kaitstud teadmiste siseturu toimimist on vaja parandada. Samuti ilmneb, et olulise mõjuga patente, mis tooksid suurt tulu kolmandatest riikidest, toodab Euroopa Liit USAst ja Jaapanist vähem ning ELil ei ole

suure globaalse kasvuga sektorites piisavalt hea positsioon. Rakendus- ja akadeemilise kõrghariduse omandajate arvu ikka veel märgatav erinevus väheneb tasapisi. Euroopa Liit edestab USA-d teadus- ja arendustegevusele tehtavate avalike kulutuste ning teadmismahukate teenuste ekspordi osas.

Kuigi praegu on EL veel eespool tarkava turumajandusega riikidest nagu India ja Venemaa, teeb Brasiilia jõudsaid edusamme ja ka Hiina vähendab kiiresti vahet. Euroopa Liidus on parimad tulemused Rootsil, kelle kannul tulevad Taani, Soome ja Saksamaa. Neile järgnevad Ühendkuningriik, Belgia, Austria, Iirimaa, Luksemburg, Prantsusmaa, Küpros, Sloveenia ja Eesti, kelle näitajad on ELi keskmise ümber.

Uued autod on alates sellest nädalast varustatud päevasõidutuledega

Alates 7. veebruarist peavad kõik uued sõiduaudod ja kaubikud olema varustatud päevasõidutuledega. Veokite ja busside puhul hakkab see nõue kehtima 18 kuud hiljem, 2012. aasta augustis.

2009. aastal hukkus Euroopa teedel üle 35 000 inimese, surmadele lisandub neli korda rohkem alalise puude kaasa toonud vigastusi, 10 korda rohkem raskeid vigastusi ja 40 korda rohkem kergemaid vigastusi. Need numbrid on vähenemas, sest ette on võetud mitmesuguseid meetmeid, sealhulgas parandatud sõidukite turvatehnoloogiat, teede infrastruktuuri ohutust ja sõidukoolitust.

Hiljutine uuring päevasõidutulede kohta näitas, et teedel liikujad, kaasa arvatud jalakäijad, ratturid ja mootorratturid, märkavad päevasõidutulesid kasutavaid autosid kiiremini kui lähituledega autosid.

Päevasõidutuledega varustatud autodel süttivad tuled mootori käivitamisel automaatselt. Kui on pime, peab juht sõidutuled käsitsi sisse lülitama. Sel juhul lülituvad päevasõidutuled automaatselt välja.

EU-Jaapani Keskus korraldab 5-päevase tootmisteemalise koolituse – World-Class Manufacturing

EU-Jaapani keskus korraldab 5-päevase tootmisteemalise koolituse Euroopa Liidu tootmisettevõtete tippjuhtidele. Koolituse eesmärk on tutvustada Jaapani lähenemist tootmisprotsessidele, õppida Jaapani ettevõtete tootmisstandardite rakendamise kogemusest, viia koolitusel osalejad kurssi peamiste trendidega külastades Jaapani juhtivaid tootmisettevõtteid ja korraldades kohtumisi kohalike juhtivtöötajatega.

Koolitused toimuvad:

- 27.06.-01.07.2011
(avalduste tähtaeg 24.03.2011)
- 17.-21.10.2011
(avalduste tähtaeg 09.06.2011)

Täpsemat infot koolituse sisu, tingimuste ja kontaktide kohta: Annika Metsala
Eesti Kaubandus-Tööstuskoja teenuste osakonna projektijuht
E-post: annika.metsala@koda.ee
Tel: 604 0091

Priit Pallum
Eesti Vabariigi suursaadik
Budapestis

VÄLISMINISTEERIUM

Vaade Ungarist, 2000 kilomeetri kauguselt

Ma annan endale aru, et selline peakiri võib olla kohutav, sest vähemalt statistika kohaselt on Ungari väljaspool Eesti (suuremaid) välismajandushuve. Aga kui me jälle siitpoolt, Budapestist vaatame, siis on tegu nagu Tallinna ja Tartu vahelise distantsiga – Tallinnast Tartusse on enamasti ikka pikem maa kui vastupidi.

Ometi esindab Eesti saatkond Budapestis ka meie majandushuve Ungaris, Horvaatias ja Sloveenias. Turgu on neis kokku rohkem kui 10 korda enam kui meie kodumaal, ostuvõime on meiega võrreldav – äritegemise traditsioonid ja tavad ehk veidi erinevad, kuid kui arvestada, et Ungari ja Sloveenia on EL liikmed ja Horvaatia sinna lähiaastatel saamas, siis ei tohiks need väikesed kultuurierinevused ja vahemaad ju liiga hirmutavad olla. Välismaal on ikka teisiti kui kodus. Ja välismaalt vaadates aetakse äri Eestis teistmoodi kui välismaalaste koduriikides.

Viimase poole aasta jooksul pole saatkond Budapestis just ülemäära palju Eesti ettevõtetega suhelnud, paar üsna lubavat projekti on küll käigus, viis firmat on otsinud kontakte ja mõne äparduse klaarimisega oleme ka tegelenud. Eesti kaupa siinkandis aga silmnähtavalt pakkuda pole ja meist kui riigist suurt ei teata. Meie soov oleks, et saaksime rohkem telefonikõnesid ja e-kirju Eesti ettevõtelt, kes siinkandis võimalusi otsivad. Mõned võimalused tulevad lähiaegadel ka koju kätte. Sloveenia ja Horvaatia riigipead on maikuus (eri aegadel) tulemas Tallinnasse. Töötame selle nimel, et neil oleks kaaskonnas ka ärimehi. Koostöös Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga soovime korraldada järjekordsed kontaktpäevad ning

loodan, et need teie hulgast, kes Sloveenia ja Horvaatia vastu huvi tunnevad, seal ka midagi kasulikku leiavad.

Kultuuri ja ärikultuuri poolest on Sloveenia Eestiga (üllatavalt) sarnane. Riigi osakaal majanduses on küll kõvasti suurem kui meil, aga ostujõud jällegi palju kõrgem. Horvaatia elab ELiga liitumise ootuses ja võiks arvata, et seal selle momendi saabudes samasugune väliskapitali sissevool ja usalduse kasv toimub, kui meil analoogse sammu puhul 2004. aastal. Tean ühte Eesti firmat, kelle Horvaatia üksus väga hästi toimib. Sestap näen soovitusena perspektiivi just samal, B2B teenusteturul ja -kontaktidel, sest ega kaubaga tõesti siiakanti väga kerge turule tulla pole. Teisalt – nišše leidub siingi ja selles mõttes oleme kahepoolsetes suhetes nende riikidega ühel lainel, ka nemad otsivad oma ettevõtetele nišše.

Mul oleks hea meel, kui Eesti saatkond Budapestis saaks enam järelepärimisi Ungari, Horvaatia ja Sloveenia suunal ja veelgi kenam oleks, kui meie firmade tegutsemise tõttu siinkandis ka Eesti tuntus kasvaks. Saatkond on hea meelega nõus aitama. Eriti veel neid ettevõtjaid, kel sihtriigi vastu konkreetne huvi, küsimused läbi mõeldud ja täpsed ning pakutav kaup või teenus esitlemis-kõlblikkus vormis.

Üks soovitus veel, mis on ajendatud hiljutisest internetis surfamisest. Endiselt on aktuaalne meil juba enam kui 10 aastat kehtinud ütlus, et „Kui Sul pole (inglisekeelset ja infotihedat ning atraktiivset) kodulehte, siis pole firmat olemas“. Tahame ametnikena või ei taha, pingutame, mis pingutame, aga fakt on see, et löviosa rahvusvahelistest ärikontaktidest saab alguse muul moel kui saatkonna vahendusel ja siin on esmane mulje ja info, mis otsingumootorid ekraanile manavad, õige kriitilise tähtsusega. Kodulehtedega on süstemaatiliselt üks mure – neid tuleb uuendada.

Veel soovitan ettevõtte/organisatsiooni kodulehte alajaotusse „Uudised/News“ muu parema puudumisel või muule lisaks täiesti tasuta iga Eesti firma kirjutada, et alates 1. jaanuarist 2011 on Eestis käibel euro. See teave on meie välismaistele äripartneritele oluline, aga vaatamata meie omapildist kodus, pole ta välismaal sugugi nii enesestmõistetav kui loodame. Lõpetuseks – Eesti ärikeskkond ja meie mõttemaailm tunduvad 2000 kilomeetri kauguselt vaadates vägagi arenguvõimelised ja dünaamilised. Probleeme on ka kõigil teistel, kuid me saame välja paista, kui räägime oma ideedest ja oleme aktiivsed.

Jõudu, edu äris
ja uute kontaktiden! ■

Priit Raamat
Teenuste osakonna
projektijuht

Hommikukohv suursaadik Gita Kalmetiga

10. veebruaril esines „Hommikukohv Suursaadikuga“ lühiseminariil Eesti suursaadik Madalmaade Kuningriigis Gita Kalmet.

VÄLISMINISTEERIUM

Gita Kalmet
Eesti Vabariigi suursaadik
Haagis

Gita Kalmet julgustas ettevõtjaid juba oma plaanide algaasis saatkonna poole pöörduma, sest tihti on saatkonnal just see vajalik info ja kogemus, mis säästab ettevõtja raha ning aega. Eesti saatkonnal Haagis on tööl ka majandusdiplomaat Gert Auväärt, kes selliste küsimustega igapäevaselt tegeleb.

Gita Kalmet rõhutas just „Maldalmaade Kuningriiki“ Hollandi asemel, kuna täpselt nii kutsuvad oma kodupaika kuusteist ja pool miljonit kohalikku elanikku. Eesti suursaatkonna puhul, mis asub Haagis, tekitab kuulajates küsimust just asukoha valik. Vastus oli väga lihtne ja pragmaatiline: Haagis asuvad rahvusvahelised kohtud, kus saatkonnal tuleb tihti osaleda. Lisaks mainis proua suursaadik ära ka riigi väiksuse ning mobiilsuse, tänu millele on hea vajadusel ringi liikuda.

Eesti ettevõtjad suhtlevad saatkonnaga võrdlemisi vähe – ehteestlaslikult püüavad nad esialgu ise hakkama saada ning saatkond tuleb meelde alles siis, kui ollakse juba mingi takistusega kokku puutunud. Gita Kalmet julgustas ettevõtjaid juba oma plaanide algaasis saatkonna poole pöörduma, sest tihti on saatkonnal just see vajalik info ja kogemus, mis säästab ettevõtja raha ning aega. Eesti saatkonnal Haagis on tööl ka majandusdiplomaat – Gert Auväärt – kes selliste küsimustega igapäevaselt tegeleb. Samuti on soovitatav otsida kontakti kohaliku kaubandus-tööstuskojaga, millest on aga otsesemalt kasu siis, kui ettevõtjal on juba konkreetsed plaanid.

Hollandi ärikeskkond on väga konkurentsitihe ja sinna sisenemine on aeganing ka ressursinõudev. Suursaadik soovitas täpsemad

plaanid (nii ajaliselt kui ka numbriliselt) algselt paika panna – et vältida eelarve mitmekordset ületamist (mis on kahjuks tihtipeale just sellel sihtturul juhtunud). Eesti ettevõtjatel on sealsel turul suhteliselt hea maine, kuigi esialgu suhtutakse kõikidesse välismaalastesse väikese eelarvamusega. Kui esialgsest barjäärist üle saadakse, läheb edasine suhtlus juba väga sujuvalt.

Läbirääkimistel räägitu on lubadus.

Eestlastele sobivat varianti – tuleme hiljem selle juurde tagasi – hollandlased ei tunne.

Ala, kus ärimaastikul kohalikud edu saavutavad (just välismaalastega suhtlemisel), on läbirääkimised. Nad on alati läbirääkimistele minnes ülimalt hästi ettevalmistatud ning mõtlevad taktika peale, kuidas täpselt oma plaanid ellu viia. Suursaadik juhtis siin tähelepanu Eesti ettevõtjatele, kes tihtipeale lihtsalt kohale lähevad, mõttega, et küll hakkama saab. Hollandlased kasutavad sellist olukorrad hõlpsasti enda kasuks ära. Läbirääkimistel räägitu on nende jaoks lubadus – mis kord on selgeks räägitud, seda uuesti enam järgmine kord ei käsitleta ja loetakse juba kokkulepituks. Eestlastele sobivat varianti – tuleme hiljem selle

juurde tagasi – nemad ei tunne. Samuti ka hinnatingimused – neid käsitletakse ainult läbirääkimiste algaasis ja lepingust ning kokkulepetest peavad nad väga täpselt kinni ning ootavad seda ka teiselt poolt.

Hollandi suhtlemiskeskond hindab konkreetset ning täpsust, nii tööalastel kokkusaamistel kui ka eraelus. Sellist konkreetset oodatakse ka koosolekute/kokkusaamiste planeerimisel – mitu nädalat ette. Eri-nähtus ärimaastikul on ka aastajajaliselt – nimelt pole neil sellist suveperioodi pausi nagu eestlastel – ärimelu käib aastaringset! Suheldakse üldiselt e-posti teel, kuid arve-majandus on ainult paberkujul. ■

Hommikukohvi suursaadikuga lühiseminar on koostöös Välisministeeriumiga ellukutsutud, et huvilistel oleks võimalik suursaadikutega kohtuda ning ka suursaadikutel saada vahetut kontakti äri-sektori inimestega. Paaritunnisel koosviibimisel vabamas õhkkonnas kohvitassi taga annab suursaadik ülevaate oma sihtriigi ärikultuurist, suhtlemisest, bürokraatiast, kogemusest jne.

Järgmine Hommikukohv toimub juba 6. aprillil, kui Eesti Kaubandus-Tööstuskotta tuleb esinema Eesti suursaadik Hispaanias – Toomas Kahur.

Peter Gornischeff
Teenuste direktor

Kultuuri tundmine on Aasias äritegemise eeltingimuseks

Reedel, 12. veebruaril toimus Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli koostöös korraldatud Aasia seminar ettevõtjatele. Seminaril käsitleti eelkõige ärikultuuriga seonduvat, aga räägiti ka muudest aspektidest.

Loomulikult ei saa Aasiat vaadelda kui ühte tervikut, mistõttu tehti palju üldistusi. Samas andis seminar hea ülevaate sellest, mida äriilistel eesmärkidel Aasia riikidesse sisenemisel peab arvestama. Seminar on üks osa nimetatud kõrgkoolide Aasia suunalise õppemooduli loomise protsessist. Kaubanduskoja vahendusel viidi ettevõtjate seas õppemooduli kvaliteedi huvides läbi uuring, et teada saada millised on ootused tulevasele õppekavale. Küsitlusele vastanud said seminaril osaleda.

Jaapani ärikultuur

Jaapani kultuurist andis seminaril ülevaate Rein Raud. Jaapan on siia-

ni kohati „läänetõrges“. Vaadates tagasi ajalukku avati Jaapani sadamad lääneriikidele jõu ähvardusel ning ka siis ainult mõned neist. Jaapan on Eesti korruptsiooni reguleerivate seaduste kohaselt suhteliselt korruptiivne, ehkki vastav käitumine on väga konkreetselt reguleeritud. Näiteks korteri ostmisel tuleb anda maaklerile ümbrikus raha, mis on seaduslik. Samas on kingituste abil keelatud asjade saavutamine, mida ei oleks pidanud saama või ei ole õigust saada. Kingitused peavad vastama hierarhilinele positsioonile. Pakend on ülioluline, seega peab teadma, kellega ja mitme inimesega kohtutakse. Töö ajal uusi ettepanekuid ei tehta, see toimub vabas õhkkonnas n-ö ölleklaasi ta-

ga. Hiljem vabandatakse, kuid info on vahetatud. Kõik aspektid tuleb kindlasti enne koosolekut kokku leppida. Ka naised saavad siseneda meeste maailma, aga see võib tähendada, et enne kella 22.00 töölt ei lahkuta – peale tööd tuleb istuda ölleklaasi taga. Palgavahe alama ja kõige kõrge astme vahel on üldiselt viis korda, niimoodi välditakse sisemist käärimist. Võistlemist ei peeta parema tulemuse saavutamise eelduseks.

Kohati sai seminarilt päris spetsiifilist teavet – näiteks sai teada seda, et jaapanlased ei hinda kodumaiseid kingi, vaid pigem Euroopa toodangut. Vuitton näiteks on Jaapanis populaarne. Nuga ja kella ei tohi kinkida, samuti ei kingita üleni

Loomulikult ei saa Aasiat vaadelda kui ühte tervikut, mistõttu tehti seminaril palju üldistusi, kuid samas sai hea ülevaate sellest, mida äriilistel eesmärkidel Aasia riikidesse sisenemisel peab arvestama.

valgeid asju. Numbrid 13 ja 4 on ebausud märgid. Isegi majadel puudub neljas korrus jne. Eesti ettevõtja võimaluseks võiks olla jaapanlaste armastus puhta minimalistliku looduse vastu. Samuti soovitas Rein Raud käia ringi eksklusiivsetes kaubamajades ja vaadata, mida jaapanlased ostavad.

Hiina kultuur ja arengud

Hiina kultuurist ja arengutest andsid ülevaate Märt Läänemets ja Liisi Karindi. Siinkohal keskendun pigem arengule. Hiinas on õiguse raken-damisel toimunud murrangulised arengud. Vastu on võetud rida õigus-akte: töölepinguseadus (2007), töö-hõive edendamise seadus (2007), töövaidluste lepitamise seadus ja arbitraazi seadus (2007), sotsiaal-kindlustusseadus (2010). Keskkon-naga seotud seadused: vee reosta-mise ennetamise seadus, pinnase-kontrolli seadus. Hiina üheks suu-rimaks väljakutseks on keskkond – 54% jõgede veest on inimesele kõlbmatu. Umbes 0,5 miljonit ini-mest aastas sureb keskkonnare-ostuse tagajärjel, mille arvestatud maksumus majandusele on 5,8% SKTst ning reostuse puhastamiseks kuluks aastas 2% SKTst. Valitsus on aru saanud, et nii enam edasi minna ei saa. Seetõttu on alustatud ulatuslike meetmetega.

1999. aastal võttis Hiina vastu *Go Out Policy/Going Global Strategy*. Eesmärgiks sai oma kaubamärkide arendamine. Hiina prioriteediks on innovatiivsus – *Created in China*. Välisinvesteeringute aspektist toetati esialgu kõiki, kes välja lähevad. Nüüd on strateegia, et toetatakse teatud maades teatud valdkondi. Toimub ulatuslik *hi-tech* tsoonide arendamine. Jiangsu provintsi investee-rib koguni 9,8% SKTst teaduse ja arendustegevuse valdkonda.

Teemal *Making it work in Japan and Southeast Asia* rääkis Tallinna Tehni-

kaülikooli külalislektor John Sullivan, kes on töötanud Sony korporatsioonis. Ta kinnitas, et kultuur on äri alustamisel Aasias peamiseks väljakutseks. Oluline on *guanxi* – si-demed, võrgustik, suhted. Kommunikatsioon tuleb arvestada, et kee-latud on öelda otse EI, samuti räägi-takse palju pauside ja häälsus-tega. Jaapanis ei ole haruldane, kui vastaspool läbirääkimiste laua taga peab 10 sekundist pikemaid pau-se. Esmaseks kultuuride erinevus-est arusaamiseks soovitas John Sullivan vaadata Geert Hofstede (www.geert-hofstede.com) neljata-sandilist kultuuride võrdluse tabelit, mille kategooriateks on võimupositsioon, ebakindluse vältimine, mas-kuliinsus-feminiinsus ning kollek-tivism versus individualism.

John Sullivan keskendus oma ette-kandes rohkem ASEAN* riikidele. See on maailma kõige kiiremini kas-vav piirkond. ASEANi piirkonnas on valdavaks religiooniks budism. Sa-muti on seal kõige suurema mosle-mikogukonnaga riik – Indoneesia. Just tema jutust tuli välja nende riikide tohutu kultuuriline erinevus. Vietnami inimestele võib kinkida viina, samas kui Indoneesias võid-akse teid sellepärast välja visata. Hong Kongis võite sattuda olukor-da, kus mida rohkem te lepingu üle läbi räägite, seda halvemaks muutuvad selle tingimused teile. Jaapanis on inimesed, kes on lõpetanud töö (läinud pensionile) riigiasutustest, kuid on aktiivsed äris. Ilma nende inimeste abita ei ole võimalik ka äriiselt suurt midagi saavutada. ■

* ASEAN e *Association of Southeast Asian Nations* – Kagu-Aasia rahvaste assotsiatsioon. ASEAN on piirkondlik organisatsioon, mille eesmärk on edendada majanduslikku koostööd. Ühendusse kuuluvad Tai, Indoneesia, Malaisia, Filipiinid, Singapur, Brunei, Kambodža, Vietnam, Laos ja Birma.

Äriviisit Norrasse

4.-7. aprillil

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös EASI ja Eesti Saatkonnaga Norras 4.-7. aprillil äriviisi Osloosse. Kutsume osalema nii ettevõtjaid, kes soovivad Norra turule siseneda kui firmasid, kes soovivad Norras oma eksporti suurendada.

Esmaspäev, 4. aprill

- 18.35 Väljub lennuk Osloosse
- 19.15 Saabumine Osloosse, transport hotelli Rica Holberg
- 20.30 Kogunemine hotelli fuajees, soovi korral õhtusöök

Teisipäev, 5. aprill

- 10.00 Äriseminar – Rica Holberg Hotell
- 12.00 Lõuna – Rica Holberg Hotell
- 13.00 B2B kohtumised – Rica Holberg Hotell
- 18.00 Õhtusöök – *networking*-üritus (osaleb Eesti saatkonna esin-daja, Norway Business House, Kaubanduskoja esindaja, B2B kohtumistele tulnud Norra firmad ning kutsutakse veel teisi olulisi kontakte Eesti ettevõtjate jaoks)

Kolmapäev, 6. aprill

- 10.00 Firmakülastused (firmad valitakse vastavalt Eesti delegatsiooni sektoritele)
- 12.00 Lõuna
- 13.00 Firmakülastused (firmad valitakse vastavalt Eesti delegatsiooni sektoritele)
- 18.00 Eesti suursaadiku vastuvõtt
- 19.00 Õhtusöök

Neljapäev, 7. aprill

- 10.00 Firma/organisatsiooni külustus (asutus, millest on Eesti ettevõtjatel Norra turule sisenemisel kasu)
- 12.00 Lõuna
- 14.00 Vaba aeg
- 18.00 Lennujaama
- 19.50 Väljub lennuk Tallinna
- 22.20 Saabub lennuk Tallinna

B2B kohtumiste korraldus põhineb Eesti ettevõtja poolt täidetud an-keedil (edastatakse pärast visiidiil osalemise lepingu allkirjastamist), kus on näidatud ettevõtte põhiaandmed ning kirjeldatud selgelt kohtu-miste soovid. Paketi maksumus on 1150,41 eurot/18 000 krooni. Paketis sisaldub reis, majutus, kohapealne transport ja teenused (kontaktkohtumised Norra firmadega, äriseminar, 1-2 Norra firma kü-lastus). Registreerimise tähtaeg on 4. märts.

VÄLISMINISTERIUM

Lisainfo ja registreerimine:

MARJU NAAR • Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee

Eelteade

Firmade kontaktkohtumised „Baltic Business Arena”

16.-17. juunil 2011 Stockholmis

ICSB – International Council for Small Business korraldab Rootsis Stockholmis 15.-18. juunil oma 56. aastakonverentsi ning kohale oodatakse ligi 1000 väikese ja keskmise suurusega ettevõtte juhti üle 70st riigist. Konverentsi erilise osana korraldakse 16.-17. juunini esmakordselt kontaktkohtumised ettevõtjatele „Baltic Business Arena”, kus osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koostöövõimalusi arutada.

Osalema oodatakse järgmiste tegevusvaldkondade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskkütte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning sellealane konsultatsioon ja teenused)
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused, konsultatsioon ja teenused)
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm)
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne)
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm)

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kuku
kutsub kuulama saadet

MAJANDUSRUUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul
kell 20.00–21.00

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum” toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eestis majanduses toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

Kasutatud masinate ja seadmete müügisess

USETEC 2011

6.-8. aprillil Kölnis

Eesti Kaubandus-Tööstuskojast
saab pileteid messile!

Ülipopulaarse tööstusmessi Hannover Messiga (4.–8. aprill 2011) samal ajal – 6.–8. aprillini 2011 toimub Saksamaal Kölnis maailma juhtivaim kasutatud masinate ja seadmete mess USETEC 2011 (Supported by RESALE).

Pärast 16 aastat eduka RESALE messi korraldamist alustab Hess GmbH koostööd rahvusvaheliselt tuntud ja edukaid messe korraldava Kölnmessega ning seni tuntud RESALE ühineb Kölnis korraldatava rahvusvahelise messiga USETEC ning kasutatud masinate ja seadmete müügisessis hakatakse läbi viima Saksamaal linnas Kölnis.

Tegemist on rahvusvahelise turuplatsiga, kus kasutatud masinatega kauplevad ja masinatootjad üle maailma tutvustavad oma kaupa ning saavad huvilistega kontakte ja tulevaste ostjatega pikaajalisi suhteid luua. Ettevõtted aga saavad otsida oma mittevajalikke masinatele-seadmetele uusi omanikke. Esindatud on peaaegu kõikide tööstusharude masinad ja seadmed: metalli- ja puutöömasinad, plastmassi- ja kummitöötlemise masinad, pakkeseadmed, toiduainete- ja tekstiilitööstuse seadmed, trüki- ja paberitööstuse masinad, IT- ja kommunikatsiooniseadmed, robotid ja automaatikaseadmed, keemiatööstuse ja farmaatsia seadmed, jäätmetööstuse seadmed, transpordivahendid, ehitus- ja põllumajandusmasinad jpm. Eelmist RESALE messi külastas üle 10 000 huvilise 113 riigist, 28 riiki esindasid 514 eksponenti. 62% messil stendiga osalejatest tegelesid masinate müügisessiga, 31% oli mitmesuguste teenuste pakkujaid, 15% oli masinatootjad ja 4% eksponentidest olid ettevõtted, kes püüdsid oma kasutatud ja mittevajalikule masinale ostjat leida.

Lisainformatsiooni leiab ja messi *online*-kataloogi saab sirvida messi veebilehel: www.usetec.com.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda pakub Eesti ettevõtjatele võimalust vältida kassajärjekordi messil ja osta messipilet juba Eestis. Kaubanduskojast saab soetada järgmisi messipileteid (sisaldab ka kataloogi, mille saab kätte pileti registreerimisel messikeskuses):

- 3-päeva pilet – hind 43 eurot (672,80 krooni)
- 1-päeva pilet – hind 28 eurot (438,10 krooni)

USETEC
Supported by RESALE

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Kvaliteedijuhtimise seminar

2. märtsil Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Eesti Kvaliteediühinguga ning IMS Business Solutionsiga (Soome) korraldavad 2. märtsil Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ürituse, milles tutvustatakse kvaliteedijuhtimise kontrolli ja juhtimis- ning kvaliteedisüsteeme ning esitletakse erinevaid meetodeid nende mõõtmiseks. Juhtimise kvaliteet. Kliendirahulolu ning töötajate pühendumise mõõtmine. Seminaril esinevad ka Inspecta Estonia OÜ ja HeiVäl Consulting esindajad.

Päevakava:

- 8.45 Tervituskohv ja registreerimine
- 9.00 Eesti Kaubandus-Tööstuskoda sissejuhatus ja ettekanne
- 9.30 Eesti Kvaliteediühing – juhtimise kvaliteedi suundumused (Tiia Tammaru)
  - strateegiline ja igapäevane täiuslikkus (*Operational Excellence*) (timmitud ehk *lean*-juhtimine, 6 sigmat)
  - täiuslikkusmodelite kasutamine diagnostikavahenditena – enese- ja välishindamine (EFQM, Baldrige, CAF)
  - juhtimissüsteemide standardite arengud (ISO 9000, ISO 14000, ISO 26000...)
  - terviklike ja integreeritud juhtimissüsteemide arendamine – kuidas leida oma organisatsioonile sobivaim lähenemine?
- 10.15 IMS Business Solutions – uued tõhusad tööriistad ja lahendused – kuidas neid rakendada? (Jyrki Peitsara*)
  - protsessikaart, -hierarhia ja tegevuste kirjeldused
  - toimimise eesmärgid, indikaatorid ja seire etteantud tingimustes
  - teadmusjuhtimise ja dokumendihalduse IT-rakendused
- 11.00 Kohvipaus
- 11.15 HeiVäl Consulting – kliendirahulolu mõõtmise ja töötajate pühendumuse seire tööriistad (Tõnu Hein)
  - lihtne veebivorm, turu-uuring, tootearendus, siseklient
- 12.00 Inspecta Estonia – mida on vaja kvaliteedisüsteemi sertifitseerimiseks? (Olavi Üits)
  - millele tuleks sertifitseerimisel/sertifikaadi hoidmisel tähelepanu pöörata ning millised on suurimad väljakutsed ja probleemid sertifitseerimisel?
  - olulised tegurid ja nende tõlgendamine
  - praktilised kogemused ja vaatenurgad
- 12.30 Diskussioon
- 12.45 Lõuna ja seminari lõpp

* Esitus toimub inglise keeles

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ning Eesti Kvaliteediühingu liikmetele on seminari osalustasu 15 eurot /234,70 krooni, mitteliikmetele: 25 eurot/391,17 krooni. Hindadele lisandub käibemaks. Hind sisaldab seminari materjale, lõunat ja kohvipause. Registreerimise tähtaeg 1. märts.

Riigihangete taustainfo 33 riigis: uus teave Koja veebilehel

Eesti Välisministeeriumi ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös valmisid 2010. aasta sügisel Eesti ettevõtjate tarbeks riigihanke valdkonna ülevaated Euroopa ja ka kaugeimate riikide kohta. Info koostajateks olid Eesti ametlikud välisesindused ning infot võite leida kokku leida 33 riigi kohta. Ehkki info maht olenes asukohariigi info kättesaadavusest ja loodud struktuurist, siis eelkõige oli eesmärgiks anda vastuseid küsimustele:

- siseriiklikud riigihanketeade andmebaasid (avaldamise kohustus ja riikliku ühtse andmebaasi olemasolu)
- asukohariigi riigihangete seadus, pädev asutus jm vajalik taustateave pakkujale
- tulemuste vaidlustamine

VÄLISMINISTEERIUM

Täpsem info:
www.koda.ee –
 teenused –
 valik riigihanketeated –
 riigihanked teistes riikides

Lisainfo ja registreerimine:
 PRIIT RAAMAT
 Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

Seminar Isikuandmete kaitse töösuhetes

3. märtsil Kaubanduskojas
17. märtsil Atlantise konverentsikeskuses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tartu esindus korraldab seminari isikukaitseandmetest töösuhetes. Seminar toimub 3. märtsil kell 11.00–14.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ja 17. märtsil kell 11.00–14.45 Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu). Koolituse lektoriks on vandeadvokaat ja Tartu Ülikooli tööõiguse dotsent **Gabriel Tavits**.

Milliseid isikuandmeid on tööandjal õigus töötajalt küsida? Milline on tööandja vastutus isikuandmete töötlemisel? Millised on töötaja õigused eraelu kaitsmisel? Milliseid isikuandmete kaitsega seotud kokkuleppeid on mõistlik töötajaga sõlmida? Käesolev koolitus annab vastused neile ja analoogsetele praktikas kerkivatele küsimustele.

Käsitletavad teemad

- Põhiseaduslikud tagatised – sõnumisaladuse kaitse versus omandikaitse ja ettevõtlusvabadus
- Lepingueelsed läbirääkimised ja tööandja õigustatud huvi
- Testide tegemine
- Tööle soovija taustauuring ja selle lubatavus
- Andmete kaitse töösuhete ajal:
  - tööandja direktsoonivõim ja isikuandmete kaitse
  - tööandja õigus kontrollida e-kirjavahetust ja internetikasutust
  - tööandja õigus küsida isiklike andmeid (abielutunnistus, sünnitunnistus)
  - töötaja tõendamiskohustus TLS § 38 kohaldamisel (isiklikud põhjused)
- Andmete kaitse töösuhete lõppemisel:
  - tööandja kohustus andmeid säilitada
  - töötajapoolse töölepingu ülesütlemise põhjuste tõendamine
  - töölepingu ülesütlemise erikaitse tõendamine (rasedus, lapsehoolduspuhkus)
  - dokumentide säilitamine peale töösuhete lõppemist

Seminari osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 40 eurot/ 625,86 krooni, mitteliikmetele 80 eurot/1251,73 krooni, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

Välismessikoolitus

7. märtsil Võrus

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 7. märtsil 2011 Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzvaldi 34) „Ekspordivaldkonna koolitused 2010-2011“ raames Välismessikoolituse.

Koolituse eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel. Koolituse sihtgrupp on väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, kellel on plaanis osaleda välismessidel või kes soovivad täiendada oma teadmisi edukaks osalemiseks tulevastel messidel.

Koolituse viib läbi pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht **Jakob Saks**. Lisaks on ta aastaid tegelenud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega ning arvukalt läbi viinud turu-uuringuid ettevõtete edukaks eksporditööks. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Päevakava:

8.30–9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00–11.00	Sissejuhatus – messid, konkurentsieelis, sihtturg Messi ettevalmistus (eesmärgid, messiboks planeerimine, meeskond)
11.00–11.15	Kohvipaus
11.15–12.45	Messi ettevalmistus (eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhete, messiturundus)
12.45–13.30	Lõunapaus
13.30–15.00	Messiboksis – messiboksil osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte)
15.00–15.15	Kohvipaus
15.15–15.45	Järeltöö peale messi – tulemuste analüüs, edasised sammud
15.45–16.15	Kokkuvõte

Kokku 8 akadeemilist tundi.

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300 krooni (sisaldab käibemaksu). Hind sisaldab seminari materjale ning totlustamist. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010“ sarja läbiviimist
kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Lisainfo ja registreerimine:
LIDIA FRIEDENTHAL
Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Turu-uuringute koostamise koolitus

8. märtsil Võrus

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 8. märtsil Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) „Ekspordivaldkonna koolitused 2010“ raames turu-uuringute koostamise koolituse.

Koolituse eesmärgiks on anda ettevõtjale praktilisi teadmisi sellest, kuidas koguda vajalikku infot otsuste tegemiseks ettevõtte juhtimisprotsessides. Peamine lähtekoht on keskmise Eesti eksportööri reaalne vajadus turu info järgi. Koolituse käigus on eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aitame mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht Jakob Saks.

Päevakava:

- 8.30–9.00 Kogunemine ja kohvipaus
- 9.00–11.00 Sissejuhatus. Erinevad turu-uuringute tüübid. Esmased turu-uuringud. Teisesed turu-uuringud. Erinevate uuringute plussid ja miinused
- 11.00–11.15 Kohvipaus
- 11.15–12.45 Turu-uuringute planeerimine. Millist informatsiooni on vaja? Milline on turu-uuringu protsess ja peamised sammud?
- 12.45–13.30 Lõunapaus
- 13.30–15.00 Turu-uuringute teostamine. Erinevaid praktilisi näpunäiteid
- 15.00–15.15 Kohvipaus
- 15.15–15.45 Kuidas tõlgendada saadud infot, kuidas seda organisatsioonis presenteerida, kuidas seda praktikas rakendada?
- 15.45–16.15 Kokkuvõte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300 krooni (sisaldab käibemaksu). Hind sisaldab seminari materjale ning totlustamist. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010“ sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

Europa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Lisainfo ja registreerimine:
HAILI KAPSI
Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus

9. märtsil Pärnus

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 9. märtsil Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) „Ekspordivaldkonna koolitused 2010/2011“ raames Müügivõrgu loomise ja arendamise koolituse.

Koolituse eesmärk on anda ettevõtjatele praktilisi teadmisi sellest, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihtturgudel. Kuidas moodustada vajalikku kontaktivõrgustikku? Kas turule sisenedes on vaja omada esindusi või kasutada teisi kanaleid – agendid, edasimüüjad? Koolituse käigus antakse praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi müügivõrgu arendamise kohta.

Koolitajaks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht Jakob Saks. Lisaks on ta aastaid tegelema ettevõtete konsulteerimise ja koolitamisega ning arvukalt läbi viinud turu-uuringuid ettevõtete edukaks eksporditööks. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Päevakava:

- 8.30–9.00 Kogunemine ja kohvipaus
- 9.00–11.00 Sissejuhatus teemasse. Müügivõrgu eesmärgid ja rollid. Optimaalse kanali struktuuri loomine. Kanali alternatiivid.
- 11.00–11.15 Kohvipaus
- 11.15–12.45 Müügivõrgu loomine. Sihtriikide valik. Partnerite otsing Kontaktide loomine. Läbirääkimised. Partnersuhete ärilised ja juriidilised aspektid.
- 12.45–13.30 Lõunapaus
- 13.30–15.00 Müügivõrgu juhtimine. Eesmärgid. Motiveerimine. Koolitamine.
- 15.00–15.15 Kohvipaus
- 15.15–15.45 Müügivõrgu juhtimine jätkub. Tugi müügivõrgule. Teadmisesuhtimine müügivõrgus.
- 15.45–16.15 Kokkuvõte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300 krooni (sisaldab käibemaksu). Hind sisaldab seminari materjale ning totlustamist. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010“ sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

Europa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Lisainfo ja registreerimine:
HAILI KAPSI
Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Koostööpakkumised

- Taani hulgimüüja otsib roostevabade ühendusdetailide tootjat. Kood 2011-02-14-001.1
- Iiri lasteriie *online*-pood otsib tootjat enda arendatud imikujalatsitele.
Kood 2011-02-02-020
- Austria pakkematerjalide ja -masinate hulgimüüja otsib koostööpartnereid ja vineer-kastidega (ingl k *plywood boxes, wooden one-way-pallets, treatment to fulfill the IPPC standards is required*) varustajaid.
Kood 2011-01-26-011
- Inglise vasest, malmist ja sepistatud rauast välisvalgustite tootmisettevõtte soovib müüa firma mõnele Ida-Euroopa firmale, kes on huvitatud tegevuse jätkamisest ning Inglise ettevõtte on huvitatud jääma sama firma või ka mõne muu välisvalgustite tootva ettevõtte sarnaste toodete edasimüüjaks Inglismaal.
Kood 2011-02-03-021
- Rumeenia tarkvarafirma, mille peamine toode on ettevõtte ressursiplaneerija, otsib allhankevõimalusi. Kood 2010-12-20-022
- Iisraeli kõrgekvaliteedilisest toorainest valmistatud halvaatootja otsib edasimüüjat.
Kood 2010-12-30-018
- Iisraeli GSM/GPS jälgimisseadmete, autoalarmide ja varga vastaste seadmete tootja otsib edasimüüjat ja/või ühissetevõtluse võimalusi. Kood 2010-12-09-022
- Kreeka *extra virgin* oliivõli tootja ja turustaja otsib edasimüüjaid ja allhangete võimalusi.
Kood 2010-11-04-026
- Kreeka kuulus ja pika kogemusega kullast ja hõbedast käsitööehete valmistaja otsib edasimüüjaid. Kood 2011-01-28-014
- Kreeka alumiiniumprofiilide tootja otsib allhanke võimalusi. Kood 2011-01-26-013
- Türgi kootud kangast valmistatud rõivaste (nt džemperite ja spordidresside) tootja otsib edasimüüjaid. Kood 2011-01-31-011
- Itaalia keskkonناسöbralike ehitusmaterjalide tootja (värvid, vaha, liim ja täiteaine) otsib edasimüüjaid ja allhanke võimalusi.
Kood 2011-01-20-005

Täpsem info:

ANNIKA METSALA

Tel: 604 0091 • E-post: annika.metsala@koda.ee

Riigihanketeated

INGLISMAA

Ehitus ja seonduvad materjalid

- Ventilatorite hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 15.03.2011. Kood 4078
- Jäätme- ning prügikonteinerite hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 25.03.2011.
Kood 4079
- Käsikärude hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 29.03.2011. Kood 4086
- Eelteade: Gaasimahutite hange. Eelteade avaldatud 11.02.2011. Kood 4081
- Säilituskonteiner kompresseritud hapnikusilindrite hoidmiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 03.03.2011. Kood 4087

Tekstiiltooted ja jalanõud

- Vormirõivaste ja kaitsevahendite hange. Dokumentidega saab tutvuda kuni 11.03.2011.
Kood 4080
- Telkide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 16.03.2011. Kood 4084

Masinad

- Sadamakraanade hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 10.03.2011. Kood 4082
- Kaevandus-, karjääri- ja ehitusmasinate hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 24.03.2011. Kood 4083
- Lumesahkade, lumepuhurite, soolapuisturite jms hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 23.02.2011. Kood 4085

Toiduained, joogid

- Mineraalvee ja karastusjookide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 09.03.2011.
Kood 4088

Puit

- Puitkütuste hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 16.03.2011. Kood 4091

Muu

- Ortodontiliste masinate ja hambaravitarvete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 21.03.2011. Kood 4077
- Märkpoide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 10.03.2011. Kood 4089
- Signaallampide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 16.03.2011. Kood 4090

IIRIMAA

Masinad

- Traktorite hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 21.03.2011. Kood 4092

Mööbel

- Kontorimööbli hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 30.03.2011. Kood 4093

TAANI

Kontoritarbed

- Kirjatarvete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 01.04.2011. Kood 4094

Masinad

- Hobuveoahaagiste hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 11.03.2011. Kood 4095

Tekstiiltooted

- Eriotstarbeliste tööriivaste hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 28.03.2011.
Kood 4097

Muu

- Tööriistade hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 22.03.2011. Kood 4096

Täpsem info:

LEA AASAMAA

Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee

Harjumaa ja Tallinn

ABSOLUTE RECRUITMENT OÜ	www.absoluterecruitment.ee	683 5518	Tööjõu värbamine, personaliotsing, ajutise tööjõu pakkumine.
ANTONIO TRADE OÜ	www.antoniotrade.ee	662 0921	Kliimaseadmete ja nende osade hulgemüük. Ventilatsiooniseadmete ja nende varuosade hulgemüük. Väärtpaberitega kauplemine.
ARSTLIK PERENÕUANDLA OÜ	www.abikeskused.ee	699 9691	Meditsiiniline nõustamine telefoni teel. Ambulatoorse eriarstiabi vastuvõtt. Sotsiaalsuunitlusega infotelefon.
BRITISH AMERICAN TOBACCO ESTONIA AS		626 0170	Tubakatoodete hulgemüük.
EESTI INNOVATSIOONI INSTITUUT OÜ	www.eii.ee	610 1230	Teadus- ja arendustegevus.
EVELEKT HULGI OÜ	www.evelekt.ee	639 0639	Mööbli ja sisustuskaupade import ja hulgemüük.
FESTOBALT OÜ	www.octopus.ee	645 9038	Soojuspumpade müük ja paigaldus. Põrandaküttesüsteemide müük ja paigaldus. Ventilatsioonisüsteemide ehitamine.
FREESPORT TRADING OÜ	www.freesport.ee	603 2567	Reisisöökide hulgemüük. Spordisöökide ja -jookide hulgemüük. Tantsuspordi jalatsite ja -riiete hulgemüük. Meriinovillaste riiete hulgemüük.
GALLAPLAST OÜ	www.gallaplast.com	679 9818	Polüpropüleenist torude tootmine.
KXM OÜ	www.kxm.ee	638 8200	Nafta- ja keemiasaaduste ümberlaadimiskomplekside ehitamine. Tehnoloogiliste seadmete montaaž. Metallkonstruktsioonide valmistamine.
MALLORY GROUP OÜ	www.mallorygroup.ee	631 9000	Rahvusvaheline transpordilogistika, ekspedeerimine. Autoveod. Laevade agenteerimine.
MELVIN OÜ	www.melvin.ee	657 4302	Konstrueerimis- ja modelleerimisteenused kergetööstusele.
MERITON HOTELS AS	www.meritonhotels.com	628 8100	Majutus- ja toitlustusteenuse pakkumine. Konverentsiteenus. Ilu- ja terviseteeenuste pakkumine.
MILJON PROJEKT OÜ	www.millionproject.eu		Arvutikoolitused ja konsultatsioonid. Programmeerimine, IT-süsteemide haldus ja hooldus.
REPERTE GRUPP OÜ	www.repertergrupp.ee	5594 4080	Kala soolamine ja külmutamine.
VIPLINE OÜ	www.vipline.ee	689 8300 5331 4848	Sise- ja välisreklaami tootmine, valguskastid, trükkimine, digitaaltrükk. Esitlustarviku tootmine, trükimaterjali import.

Jõgevamaa

KABERLAND OÜ	www.kaberland.ee	508 3331	Kaminapuude eksport.
--------------	------------------	----------	----------------------

Põlvamaa

PÕLVA TEHNIKA METALLITÖÖD OÜ	www.polvatehnika.ee	799 2003 799 5965	Metallkonstruktsioonide ja nende osade tootmine. Haagiste, poolhaagiste ning konteinerite tootmine. Mehaaniline metallitöötlus.
------------------------------	---------------------	----------------------	---

Pärnumaa

SPRINGLUX OÜ	www.springlux.ee	5550 4525	Sanitaartechnilised tööd. Üldehitustööd.
SUNFIELD OÜ		447 7462	Kodutarvete ja -tekstiili eksport-import.

Raplamaa

KOSU CONSTRUCTION OÜ	www.kosugroup.com	505 3553	Laevaehitus.
----------------------	-------------------	----------	--------------

Tartumaa

KINDEL KÄSI OÜ		509 0746	Maasikakasvatus. Teraviljakasvatus.
KONVENTO EHITUSE OÜ	www.konvento.ee	736 2088	Ehitamine, ehitusjuhtimine, projekteerimine. Kinnisvaraarendus ja -müük.
MAHLATÖÖSTUS OÜ	www.mahlatoostus.ee	5621 6874	Ökoloogiliste mahlade ja mahlanjookide, kuivatatud marjatoodete müük.
STUDIUM OÜ	www.studium.ee	742 0440	Õpikute ja muude õppematerjalide kirjastamine. Raamatute kirjastamine. Koostamine.

Viljandimaa

VESTMAN GRUPP AS	www.vestman.ee	433 6579	Põllu- ja metsamaa haldamine. Kinnisvaraarendus, elamu-, äri- ja tootmis- maa müük. Põllumajandustootmine. Investeeringud taastuenergiasse.
------------------	----------------	----------	---

Liikmelt liikmele

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Kaubanduskoja liikmete hulgast. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile liikmetele.

Lisainfo:
KADRI LIIMAL
Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Baltic IT Solutions OÜ

Baltic IT Solutions soovib müüa oma netipoe Nodi.ee. Ettevõtte aadress ja kontaktid: Koidu 122-2, 10139 Tallinn.

Lisainfo: Zahhar Kirillov

Tel: 5650 2282

E-post: zahhar@nodi.ee

www.nodi.ee

AV Grupp OÜ

AV Grupp OÜ otsib koostööd Kaubanduskoja liikmesettevõtetega alljärgnevatel valdkondades: ehitus, metallitööstus, projekteerijad, arhitektid, transpordifirmad.

Lisainfo: Arvi Viilup

Tel: 516 7500

E-post: arvi.viilu@aiad.ee

Hansa Konverentsid OÜ

Hansa Konverentsid pakuvad kõigile Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele soodushinnaga koolitust „Tuleohutuse seaduse rakendamine töökohal tuleohutuse korraldamisel“, mis toimub 10. märtsil 2011 Clarion Hotell Euroopa Konverentsikeskuses, Tallinnas. Koolituse täishind on 139,97 eurot/2190 krooni ja liikmetele pakume koolitust hinnaga 89 eurot/1392,54

krooni (hindadele lisandub käibemaks). Pakkumine kehtib kuni 1. märstini 2011. Kogu info koolituse kohta on üleval ka kodulehel www.hansakonverentsid.ee.

Lisainfo: Jane Tuha

Tel: 682 5519, 682 5539

E-post: jane@hansakonverentsid.ee

OÜ Fortis Koolitus

Meile kuuluv Sotsiaal-Humanitaarinstituut teeb tihedat koostööd Soome Vabariigis vene keeles, 12 korda aastas, välja antava ajalehega „Spektr“. „Spektr“ on äri- ja kultuurileht, mis ei avalda poliitilisi materjale. Levitatakse Soome Vabariigis, Vene Föderatsioonis ja Eesti Vabariigis. Eriti populaarne on Peterburi elanike ja Soome Vabariiki külastavate venekeelsete inimeste seas. Tiraaz kolmkümmend tuhat ja enam ajalehte. Ajalehes avaldatu (reklaam oma ettevõttest, informatsioon firma tegevusest, ülevaatlilikud materjalid koostööpartnerite leidmiseks, aga ka ettepanekud oma ettevõttesse investeerimiseks) jõuab kolmes riigis vene keeles suhtlevate äri-ringkondadeni. Ajalehe „Spektr“ volitatud esindaja Eesti Vabariigis on Lembit Allingu.

Lisainfo: Lembit Allingu

Tel: 616 5173, 5646 0678

E-post: lembitallingu@hotmail.ee

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 604 0085 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksporditööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010–2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „Ekspordivaldkonna koolitused 2010”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksporditööridele. Koolitusteemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.

• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele- nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja brändijuhtimisega nii suurettevõtetes kui väiksemates arenevates ettevõtetes üle maailma. Viimastel aastatel on ta tegele- nud ettevõtete konsulteerimisega ning ekspordi- ja turunduskoolituste läbiviimisega Eestis.

• **Yrjö Ojasaar** omandas õiguslase hariduse Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris advokaadina ning seejärel tehnoloogia- ettevõttes partnerina. Tema tänane tege- vus on seotud ettevõtetele era- ja riikliku riskikapitali kaasamise, rahvusvaheliste strateegiliste partnerite leidmise ning intel- lektuaalse omandi kaitsmise ja arenda- misega. Hetkel töötab Yrjö Ojasaar OÜs Advokaadibüroo Luiga Hääl Mody Bore- niuse, kus ta nõustab innovaatilisi firmasid.

• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele- nud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsiooni- firma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
Registreerumine Kaubanduskoda kodulehe www.koda.ee kaudu.
Osalustasu 19,17 eurot/300 krooni üks päev (sisaldab käibemaksu).
Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010” sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksporditööridele teadmised ja praktilised juhised oma ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivseks elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 3., 4., 10. märts (vene k)

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 14., 15., 21. märts • 5., 6., 13. mai

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 12., 13., 20. aprill

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 7. märts

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 4. aprill – vene keeles • 2. mai

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 16. mai

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 6. juuni

MÜÜGIVÕRGU ARENDAMISE JA LOOMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 9. märts

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5. aprill (vene k) • 3. mai • 7. juuni

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 4. mai

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 18. mai

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk on anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eel- arve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 8. märts

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 17. mai

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 8. juuni

MÖTTED

SUHTED

REG

PÄRNU FINANTSKONVERENTS

14. aprill - 15. aprill 2011 • Pärnu Kontserdimaja

MUUTUJAST MUUTJAKS

www.konverentsid.ee • lisainfo: 6 177 333

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Rödl & Partner

IBM